

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Ing. Z. S.**, zast. Mgr. Martinem Bartošem, advokátem, se sídlem Krátký lán 138/8, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, č. j. 038742/2023/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2023, č. j. 52 A 10/2023-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 6.800 Kč, k rukám jeho zástupce Mgr. Martina Bartoše, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Městský úřad Vlašim (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 23. 2. 2023, č. j. UVL/ODSH/8919/2023-BAJ (dále jen „rozhodnutí o přestupku“), uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), neboť překročil nejvyšší povolenou rychlost, čímž porušil § 18 odst. 3 téhož zákona. Žalobce totiž dne 2. 12. 2022 v 9:47 řídil na dálnici D1 na 65. km ve směru na Prahu osobní vozidlo tov. zn. BMW, registrační značky X, rychlostí 163 km/h, ačkoliv je v uvedeném úseku nejvyšší dovolená rychlost jízdy stanovena obecnou právní úpravou na 130 km/h. Za uvedený přestupek správní orgán prvního stupně uložil žalobci povinnost zaplatit pokutu ve výši 2.500 Kč a uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný shora uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí o přestupku.

II.

[3] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Ten v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud předně na základě judikatury Nejvyššího správního soudu připomněl, že v případě nesprávného způsobu jízdy měřicího vozidla přístroj (rychloměr RAMER 10C) vyhodnotí měření jako nesprávné a záznam neuloží. Jelikož k vyhodnocení měření a uložení záznamu v projednávaném případě došlo, měl soud ve shodě s žalovaným za prokázané, že hlídka postupovala při obsluze rychloměru správně. Pochybnosti žalobce ohledně možné manipulace dálniční hlídky s výstupy z rychloměru označil krajský soud za ryze spekulativní, až absurdní.

[5] Dále krajský soud posuzoval, zda protokoly o naměřené rychlosti představují dostatečný důkaz o zjištěné naměřené rychlosti žalobcova vozidla. Poukázal na to, že součástí správního spisu je ověřovací list ze dne 20. 4. 2022, podle kterého mělo mít měřidlo v den měření, tedy dne 2. 12. 2022, požadované metrologické vlastnosti. Krajský soud sice nedal žalobci za pravdu v tom, že by se údaje uvedené v tabulkách pod pořízenými fotografiemi nevztahovaly k okamžiku a místu měření, ani že by bylo možné zpochybnit délku měřených úseků na základě zadání souřadnic do aplikace Google Maps, shledal však nevysvětlitelnou nesrovnalost ve výpočtu výsledné průměrné rychlosti. Krajský soud dospěl k závěru, že pokud první měřený úsek (který stěžovateli nebyl kladen k tíži, avšak záznam o měření je součástí spisu) měřil 469,9 m a žalobce jej vozidlem projel v čase 10,6 s, vychází průměrná rychlost na 159,6 km/h, nikoliv na rychlost 158 km/h zjištěnou rychloměrem. Obdobně v případě měřeného úseku, na jehož základě byl žalobce shledán vinným z právě projednávaného přestupku, který měřil 510,8 m a žalobce jej projel v čase 10,8 s, mělo žalobcovo vozidlo jet průměrnou rychlostí 170,3 km/h, nikoliv 169 km/h, jak tvrdí správní orgány. Krajský soud dal tedy za pravdu žalobci v tom, že v protokolech uvedené rychlosti (158 km/h a 169 km/h) neodpovídají očekávaným výsledkům výpočtů.

[6] Krajský soud uvedl, že tyto nesrovnalosti vrhají stín pochybností na proces zjišťování rychlosti žalobcova vozidla. Z uvedeného důvodu bylo úkolem žalovaného, aby k odvolací námitce tuto otázku věrohodně vysvětlil a opatřil si k tomu případně též potřebné podklady. Jelikož tak neučinil, zatížil tím napadené rozhodnutí vadou. Byť krajský soud připustil, že s vysokou pravděpodobností žalobce rychlost překročil, není postaveno na jisto o kolik km/h. Krajský soud přitom nebyl s to ani za pomoci ostatních ve spise obsažených podkladů dovodit, čím je zjištěná odchylka v rychlostech způsobena. Uzavřel, že pokud není zřejmé, co „chybu“ způsobilo, nelze mít jistotu, že nemá vliv na přestupkovou odpovědnost žalobce.

III.

[7] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatel nejprve uvádí, že kasační stížnost považuje za přijatelnou, neboť svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Krajský soud totiž nerespektoval ustálenou judikaturu při výkladu procesu zjišťování měřené rychlosti a nesprávně vyložil § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu.

[9] Stěžovatel považuje za jednoznačné, že došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku podle výše uvedeného ustanovení, neboť žalobci byla naměřena rychlost 169 km/h, o čemž svědčí protokol o naměřené rychlosti ze dne 2. 12. 2022 v 9:47:42 hod.

pokračování

K prvnímu měření a protokolu o naměřené rychlosti ze dne 2. 12. 2022 v 9:47:01 hod. založenému ve správním spise žalovaný uvádí, že z něj nelze vycházet, činit z něj závěry, ani ho nijak porovnávat, neboť na základě něj správní orgán prvního stupně nerozhodoval (dálniční hlídka jej pořídila a vyplývala z něj rychlost vozidla 158 km/h, avšak po tomto prvním měření žalobce zrychlil a dálniční hlídka tedy uskutečnila druhé měření, jehož výstupem byl protokol o naměřené rychlosti ze dne 2. 12. 2022 v 9:47:42 hod., který zaznamenal vyšší rychlost vozidla a ten byl následně podkladem pro rozhodnutí o přestupku – pozn. soudu). Stěžovatel má za prokázané, že žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost o 30 km/h a více, což naplňuje dikci § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, a to i po odečtení možných odchylek. Toto zjištění stěžovatel považuje za dostatečně doložené, zdůvodněné, a tudíž i přezkoumatelné. Ověření předmětného měřidla je přitom doloženo veřejnou listinou.

[10] K procesu měření rychlosti stěžovatel uvádí, že pokud probíhá z jedoucích vozidel, nemůže být měřená rychlost a vzdálenost lineární jako prostý matematický výpočet. Rychlost vozidla kolísá a je ovlivněna různými faktory. Užitý rychloměr RAMER 10C je určený pro měření rychlosti jedoucích vozidel, a proto dle stěžovatele nemůže být pochyb o správnosti jeho výstupu jen na základě jakéhosi matematického výpočtu, který počítá s lineární neměnnou rychlostí. O správnosti měření svědčí i to, že měření rychloměrem bylo provedeno korektně, což krajský soud potvrdil. V tomto ohledu stěžovatel cituje rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2022, č. j. 50 A 11/2021-42, podle kterého platí, že pokud je dané měřící zařízení ověřeno a toto ověření je platné, lze presumovat správnost měření daného přístroje.

IV.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl, od jaké judikatury se měl krajský soud odklonit, přestože právě odklonem od judikatury odůvodňuje přijatelnost kasační stížnosti. K citaci výše uvedeného rozsudku č. j. 50 A 11/2021-42 žalobce podotýká, že se vztahuje k ověření rychloměru veřejnou listinou, u níž se presumuje její správnost. Žalobce ani krajský soud však ověření rychloměru nijak nespороvali, resp. krajský soud nedal žalobci za pravdu v tom, že došlo k zániku ověření před uplynutím doby ověření. Připomněl, že krajský soud zrušil napadené rozhodnutí proto, že výstupy z měření nepředstavovaly v tomto konkrétním případě dostatečný důkaz o naměřené rychlosti, protože z nich vyplývala pochybnost, která je činila nevěrohodnými. Žalobce má za to, že krajský soud nerozhodl v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť ta sice vychází z toho, že k prokázání rychlosti vozidla zpravidla postačí výstup z rychloměru, obsahující výsledek měření, avšak i tento důkaz je zpochybnitelný, jsou-li dány důvody vzbuzující pochybnosti. Podle žalobce se argumentace stěžovatele míjí s důvody, pro které krajský soud zrušil napadené rozhodnutí. Skutečnost, že rychlost vozidel mohla kolísat, na kterou stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje, nemá v projednávané věci význam, protože krajský soud nevycházel z toho, že by rychlost vozidel musela být neměnná. Žalobce nad rámec napadeného rozsudku krajského soudu doplňuje, že zjištěná odchylka v rychlosti nemohla být způsobena ani zaokrouhlováním.

V.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy

před krajským, resp. městským, soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního provedené zákonem č. 77/2021 Sb.). Nejvyšší správní soud tedy nejprve musí posoudit, zda věc svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele.

[13] Vymezením neurčitého právního pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (srov. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39). Ač byl novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti, a nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským, resp. městským, soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti. Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií, jež pramení ze závěrů zmíněného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39 (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2021, č. j. 9 Azs 180/2021-33 a řadu dalších). Z něj přitom vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to buď z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo v případě zásadního právního pochybení krajského, resp. městského soudu.

[14] Nejvyšší správní soud doplňuje, že již v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, vyslovil, že při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatele, u něhož pojmově nemůže být splněna podmínka přesahu vlastních zájmů (správní orgán), postačí hodnotit, zda se krajský soud dopustil zásadního pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně zda nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu.

[15] Podle stěžovatele je posuzovaná kasační stížnost přijatelná právě proto, že krajský soud pochybil při výkladu práva a nerespektoval ustálenou soudní judikaturu.

[16] V projednávaném případě krajský soud zrušil napadené rozhodnutí z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodu, neboť shledal, že výpočet výsledné rychlosti je zatížen nevysvětlitelnou nesrovnalostí. Krajský soud totiž provedl výpočet průměrné rychlosti žalobce prostřednictvím vzorce $v = s/t$, kde s je délka měřeného úseku, t je čas, za který vozidlo měřený úsek projelo, a v je rychlost, a to na základě údajů o dráze a času uvedených v protokolu o naměřené rychlosti. Krajský soud přitom tento výpočet provedl u obou měření provedených v případě žalobce dálniční hlídkou (byť byl žalobce shledán vinným z právě projednávaného přestupku pouze na základě druhého z těchto měření), přičemž výsledek získaný výpočtem se v obou případech lišil od výsledku uvedeného na protokolu o naměřené rychlosti.

[17] Stěžovatel proti napadenému rozsudku v kasační stížnosti namítá, že krajský soud k prvnímu měření neměl vůbec přihlížet a činit z něj závěry. Má za to, že překročení nejvyšší povolené rychlosti žalobcem bylo prokázáno dostatečně, neboť předmětné měřidlo, které

pokračování

bylo užito, je ověřeno veřejnou listinou. K procesu měření stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že jelikož probíhá z jedoucích vozidel, nemůže být měřená rychlost a vzdálenost lineární jako prostý matematický výpočet, neboť rychlosti vozidel kolísají a jsou ovlivněny různými faktory. Trvá na tom, že měření bylo provedeno správně.

[18] Z uvedeného je patrné, že předestřená argumentace stěžovatele zaprvé nijak nesvědčí o tom, že by měla být jeho kasační stížnost přijata k meritornímu přezkumu, a zadruhé se zcela míjí se samotným důvodem, pro který krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, tedy s vadou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

[19] Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil proto, že výsledné rychlosti uvedené v protokolech o naměřené rychlosti z neznámého důvodu nevykazovaly stejný výsledek, jaký poskytl matematický výpočet průměrné rychlosti z ujeté dráhy a času měření (kteréžto veličiny byly rovněž uvedeny v předmětných protokolech). V tomto ohledu je podstatné, že obdobný výpočet provedl i žalobce již v odvolání (třetí strana) proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a na jeho základě vznášel námitku nesprávných výsledků měření (kterou zopakoval i v žalobě). Stěžovatel se však s touto námitkou v napadeném rozhodnutí nijak nevypořádal, toliko na straně 4 uvedl obecný odstavec o procesu měření rychlosti a snímání fotografií, který však na uplatněnou žalobcovu námitku neposkytuje žádnou odpověď, pouze potvrzuje, že rychloměr zjišťoval průměrnou rychlost. K přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí přitom zcela postačovalo, aby v něm stěžovatel na odvolací námitku týkající se nesprávných výsledků měření zcela konkrétně (nikoliv jen obecným výkladem o procesu měření) reagoval a srozumitelně vysvětlil, na jakém systému je proces měření rychlosti rychloměrem RAMER 10C umístěným ve vozidle dálniční hlídky založen, zda lze na zjištění rychlosti aplikovat žalobcem uváděný vzorec na výpočet průměrné rychlosti či nikoliv a proč tomu tak je. To však stěžovatel neučinil.

[20] Teprve v kasační stížnosti se stěžovatel o uvedené vysvětlení částečně pokouší, když poukazuje na to, že měření probíhá při jízdě a ovlivňují jej různé faktory, zatímco užitý vzorec počítá s neměnnou rychlostí. Toto vysvětlení je však stejně nedostačující, a to jednak proto, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že stěžovatel nemůže chybějící argumentaci, která měla být obsažena v odůvodnění napadeného rozhodnutí, dodatečně doplňovat v podáních učiněných v rámci soudního řízení, a tím spíše pak teprve v řízení o kasační stížnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs 58/2012-44, ze dne 10. 2. 2016, č. j. 4 As 207/2015-107, či ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS). Dále je nedostačující také proto, že stěžovatel rozdíl v rychlosti vozidla uvedené v rozhodnutí a vypočtené žalobcem, resp. krajským soudem nijak konkrétně nevysvětluje, toliko ve vši obecnosti poukazuje na možné kmitání rychlosti vozidel při jízdě. V napadeném rozhodnutí přitom stěžovatel nijak nevyvrací možnost užití obecného vzorce k výpočtu průměrné rychlosti, který užil žalobce. Nevysvětluje tedy, proč se při tomto výpočtu dospěje k jinému výsledku, než jaký je zaznamenán v protokolech o naměřené rychlosti. Byť tedy Nejvyšší správní soud nepochybně, že výpočet rychlosti, jak jej provádí v dané věci užitý rychloměr, může být mnohem složitější než pouhé spočtení rychlosti na základě údajů o dráze a čase jejich dosazením do vzorce $v = s/t$, jakékoliv konkrétní vysvětlení o uvedeném výpočtu není v napadeném rozhodnutí obsaženo.

[21] Jelikož osvětlení této otázky v napadeném rozhodnutí zcela absentuje, tedy chybí vysvětlení způsobu výpočtu průměrné rychlosti měřeného vozidla, případně vztahu jednotlivých veličin uvedených v protokolu o naměřené rychlosti k výsledku měření, přestože žalobce tuto otázku vznesl již ve svém odvolání, krajský soud nepochybil, dospěl-li k závěru, že napadené rozhodnutí nelze v tomto ohledu přezkoumat.

[22] Nejvyšší správní soud pro úplnost doplňuje, že krajským soudem užitý vzorec jistě nepočítá s neměnnou rychlostí jedoucích vozidel, nýbrž nezávisle na tom, jak rychlost měřeného vozidla kolísá, vypočítá průměrnou rychlost na daném úseku za daný čas. Bez ohledu na změny rychlosti jsou totiž zjištěné hodnoty o ujeté vzdálenosti a času neměnné. Průměrná rychlost na měřeném úseku ujetém za určitý čas bude vždy stejná. Správné závěry, k nimž krajský soud dospěl, pak nejsou dotčeny ani tím, že krajský soud provedl výpočet průměrné rychlosti i z protokolu o naměřené rychlosti, na základě něhož nebylo v projednávané věci rozhodováno (první měření). Učinil tak totiž pouze proto, aby demonstroval, že i v tomto případě se matematický výpočet průměrné rychlosti vozidla odchyluje od rychloměrem udávané průměrné rychlosti. Jelikož i tento protokol o prvním měření je součástí spisového materiálu správního orgánu prvního stupně, krajský soud nepochybil, když jej využil na podporu svých závěrů o chybějícím vysvětlení správnosti výsledků měření rychloměrem, které žalobce již v odvolacím správním řízení rozporoval; vysvětlení stěžovatel neposkytl, a zatížil tím napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[23] Nejvyšší správní soud tedy v posouzení krajského soudu nezjistil stěžovatelem namítané vady, jež měly spočívat v pochybení při výkladu hmotného či procesního práva a nerespektování dosavadní ustálené judikatury. Krajský soud své závěry o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí založil nikoliv na výkladu práva (a v tomto ohledu se tedy ani nemohl dopustit pochybení), nýbrž na užití základních fyzikálních znalostí výpočtu rychlosti a pravidel logického uvažování, pomocí nichž poukázal na nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí. Závěry krajského soudu pak nelze považovat ani za rozporné s judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí pro nevypořádání důležité odvolací námítky. Stěžovatel žádnou takovou judikaturu neoznačuje a ani kasační soud žádnou takovou nenalezl. Dovolává-li se stěžovatel rozsudku krajského soudu č. j. 50 A 11/2021-42, ten se otázek řešených v nynějším případě netýká. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod k přijetí stěžovatelovy kasační stížnosti k meritornímu přezkumu.

VI.

[24] Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že kasační stížnost podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy ve smyslu předpokladů její přijatelnosti vyplývajících z usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[25] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

pokračování

[26] Žalobci jako v řízení o kasační stížnosti úspěšnému účastníkovi náleží náhrada nákladů řízení ve výši 6.800 Kč. Tyto náklady sestávají z odměny za zastoupení advokátem za dva úkony právní služby ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] za přípravu a převzetí zastoupení a vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. S tím souvisí též náhrada hotových výdajů za tento úkon v souladu s § 13 odst. 4 advokátního tarifu v rozsahu 300 Kč, celkem tedy 6.800 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen uhradit k rukám zástupce žalobce v přiměřené lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu